

Snavlunda

Tjälvesta

Askersund kommun

Botanisk inventering

Lars Löfgren
Jan Wilhelmson
Karl Gustaf Nilsson

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Publikation 1999:38

FÖRORD

Denna inventering syftar till att dokumentera de botaniska värdena i ett område med naturvårdsintressanta ädellövbestånd. Till ädellövbestånd finns ett stort antal sällsynta och hotade växtarter knutna. De lever dels på marken, knutna till mulljordstyper eller bundna till nedbrytningsstadier av olika slag eller lever i symbios med trädens rötter. Många arter är också knutna till förekomsten av gamla träd. Olika trädslag har olika barkkemiska egenskaper och genom mer eller mindre skuggiga eller solbelysta växtplatser erbjuder de växtbetingelser för arter med skilda miljökrav.

Närkeslätten har i flera tusen år, allt sedan värmetiden, haft kontinuitet i förekomst av ekdominerade ädellövbestånd och genom denna kontinuitet uppvisar området en mycket rik biologisk mångfald knuten till dessa bestånd.

Genom internationella överenskommelser har Sverige åtagit sig att skydda landets biologiska mångfald. Skyddet av ädellövbestånd med gamla träd står i fokus och har givits prioritet i nationella direktiv för det regionala naturvårdsarbetet.

Inventeringen har utförts under 1998 och 1999, på uppdrag av länsstyrelsen. Ansvariga för det botaniska innehållet är Lars Löfgren (kärlväxter), K G Nilsson (svampar) och Jan Wilhelmson (lavar).

Åsikter och rekommendationer som framförs i inventeringsrapporten är författarnas personliga och kan ej framföras som bevis på länsstyrelsens ställningstagande.

Sture Marklund

Innehåll

Inledning	1
Uppdraget	1
Bagrund, syfte	1
Om inventeringen, medarbetare	1
Namnbruk	1
Natur- och kulturhistoria	2
Berggrund, jordarter, vatten	2
Tidigare inventeringar	2
Ekens regionala kulturhistoria	2
Hotade naturtyper och arter	3
Inom området funna rödlist-, naturvärde- och signalarter	4
Naturvårdsönskemål	6
Områdesbeskrivning	6
Artförteckning	12
Kärlväxter	12
Mossor	13
Lavar	13
Svampar	14
Djur	14
Ekträdförteckning	15
Källor och litteratur	20
Bilaga 1:	
Förteckning över svampar...	

Natur- och kulturhistoria

Berggrund, jordarter, vatten

Områdets berggrund består av graniter (Lundegårdh 1984).

Landskapsbilden i trakten domineras av ett praktfullt isälvsfält dominerat av sandsten, det s. k. Snavlundafältet (Erdmann 1889, Bergsten 1943, Ekholm & Hallin 1980), med åsar, terrasser och åsgropar m. m.

Flera källmatade fuktstråk förekommer.

Tidigare inventeringar

Genom främst Saxons (1927) och Spongs (1961) litterära insats är Snavlundatrakten välbekant i Närkes kulturhistoria.

Snavlunda-Tjälvestaområdet har inventerats botaniskt av E. Broddeson (ms) 1927 och 1938 samt beskrivits i naturvårdsinventeringar av Ekblad (ms 1967), Öberg (1972) och, mer omfattande, Ekholm & Hallin (1980). Resultatet av Göteborgs Naturhistoriska Museums markfaunainventering berör också trakten (Waldén 1996).

Kulturlandskapet i trakten har behandlats i länsstyrelsens ängs- och hagmarksinventering (Hallin m. fl. 1995) och i dess åtgärdsprogram för odlingslandskapet (Führ m. fl. 1993) samt i naturvårdsöversikten (Ekholm m. fl. 1984).

Ekens regionala kulturhistoria

De gamla ekträdens förekomst på Närkeslätten, har en uråldrig historia, varom ortnamnen Ekeby m fl talar. Redan landslagen från 1200-1300-talen föreskrev skydd för ekträdet i det Syd- och Mellansvenska landskapet (Holmbäck & Wessén 1962). Också de regionala urkunderna talar om skydd för eken kring Hjälmarens.

Närkes odlingshistoria och nuvarande natur är starkt påverkad av de viktigaste faktorerna i gångna tiders ängs- och åkerbruk samt djurhållning. Om åkerlandskapet vid Segersjö menade Sjöbeck (1935) att *"de sparade ekarna äro estetiskt betydelsefulla samtidigt med att de säga, att utvecklingen gått genom löväng till åker ... dessa marker utgöra lämningar av gården Segersjös åldriga beteshagar ... produkter av en långt driven och väl oavsiktlig fri gallring inom naturliga lövskogsbestånd, vilken omedvetet närmar sig hög trädgårdskonst"*.

När Segersjös ägare 1667 blev oense med grannarna var redan förekomsten av ekhagar omfattande och fick ge namn åt den äng, som den aktuella striden gällde: *"Ekehagz kierret"*. Löw (1913, 1922) anför också en rad uppgifter om ängens betydelse för Mellösatrakten alltifrån början av 1600-talet.

Enligt rättsprotokoll från 1695 och 1696 ville Mellösabor ta bort åkersolitärer, men tvingades till tings för att motivera åtgärden. 1639 var tre borttagna grenar på en ek motivering nog för kännbara böter.

Vid den tiden hade eken sin förekomst i den naturliga ängen och hagen, två starkt kulturberoende naturtyper av största vikt för boskapens foderhållning. Och djuren var många. Waldén (1952, jfr Hannerberg 1948) berättar ex-vis om tusentals djur i Mellösa på 1630-talet.

Enstaka åkerväxande gamla ekar vid 1700-talets slut får ses som relikter i ett allt mer åker- och vallodlat landskap. Snart skulle den naturliga ängen uppodlas och kvarvarande ekområden läggas ut till bete - om det inte redan var gjort.

Ängsbruket på naturliga fodermarker, d. v. s. utan tät skog men med foderskörd, var vid senaste sekelskiftet nästan helt försvunnet i Hjälmartrakten (jfr Gumaelius 1846, Nilsson 1904, Sandahl 1782). Den naturliga ängen stod inför sin totala utplåning. Tidigare århundraden hade dock *lövängsbruket* en livsavgörande betydelse på de marker där inte den årliga våröversvämningen kunde bidra med naturlig näringstillförsel.

Moränholmarna skördades på löv- och gräsfoder. Utarmningen uteblev eller motades genom en naturlig mineralgödsling i det s. k. röjningsbruket (Romell 1966a, 1966b).

Enligt Nilssons (1904) snäva naturlig-ängsbegrepp, d. v. s. utan tät skog men med foderskörd, fanns på hela säteriet Bystad och dess 28 hemman 118 ha, vilket motsvarade en niondedel av åkerarealen. Av dessa fanns 30 ha vid säteriet och endast 9 vid godset. Läget var detsamma på andra håll i trakten av Hjälmarens (Nilsson 1902, 1904, 1905, 1907a, 1907b, 1908 m fl). Ängen var på stark återgång eller praktiskt taget helt försvunnen.

Hos N. möter oss något så ovanligt som tämligen riktiga uppskattningar av den för naturvården mycket viktiga naturliga ängen strax före dess totala utplåning. Man jämför Jonssons (1902) orimliga siffror för hela länet, vilka säkerligen innehåller en del vallodlingar.

Sernanders (1933) epitet *lövängsbruk*, gällande Bystads parkanläggning, torde ha en annan betydelse än dagens. Hans lövängsbegrepp hade länge inget samband alls med det för naturvården fundamentala: skörden av gräs och löv och därav följande näringsutarmning i förening med en stigande artrikedom.

Anmärkningsvärd är Sernanders inställning till vad vi idag anser vara god naturvård. Hans syn på den svenska hagen (Sernander 1938) rimmar illa med dagens tankar på biologisk mångfald vari ingår hotade naturtyper och arter, bl. a. i ett åldrande eklandskap.

Ängsbrukets betydelse i Hjälmarchtrakten, både den vattengödslade fuktängens och den lövfallsgödslade hårdvallsängens, innan 1700- och 1800-talets vallodling finns belagt i de urkunder, som anförs av Löw (1922) m fl. Nerén (1944) har förstått ängsbrukets principer. Han visar ex.-vis, att Mellösas självgödslande fuktäng är beroende av de påtvingade, årliga översvämningarna från Hjälmaren och traktens vattendrag, en naturbunden förutsättning, som frångicks först med införandet av konstgödseln och den därpå grundade åkerutvidgningen.

Lokala kulturförhållanden spelar en avgörande roll för ekens utveckling. Om plantering av hundratals ekar i moränholmarna vid Ekeberg i Lilkyrka berättar exempelvis Gezelius (1783). Ekologiskt är de från våröversvämning förskonade moränkullerna en viktig förutsättning, dels genom forna tiders lövängsbruk, dels genom det bete, som pågått intill vår tid.

Närkes hagar har varit utsatta för såväl igenväxning (Löw 1922) som uppodling (Mörner 1762) och betesnedläggelser i vallkulturens spår. Åtminstone numer är ekområden med större, gamla träd förbehållna trakter kring större gårdar. Här har de i viss mån undgått traktens jordbruksomvälvning.

Det är frapperande ofta de äldsta ekarna idag ses uppe i gamla odlingsrösen eller i strandvallars oväxtliga klapper, ståndorter där träden ansetts inte skada växtligheten i ängen eller hagen och därför lämnats därhän i det moderna skogs- och jordbruket.

Mineralgödslets och fodervallodlingens införande under 1700- och 1800-talet ändrade jordbrukets karaktär. Där åkrar och fodervallar inte kunde tas upp betades all mark ända till vår egen tid. Det är först under de senaste årtiondena som också betet blivit omodernt. Man jämföre gångna tiders omfattande arbetsinsats i kulturlandskapet (Lundgren 1985, Hellgren 1985) med dagens tysta Närkeslätt, där ofta varken människor eller boskap längre ingår som en huvudingrediens i landskapsbilden.

Till dessa anmärkningar kunde fogas en del fakta och synpunkter hos Sandahl (1782), som anför en rikedom på uppgifter.

Beträffande den "usla boskapsskötseln" i länet och andra kulturbetingelser är Gumaelius (1846) en rik källa att ösa ur.

Hannerberg (1941, 1948, 1971 m. fl.) har sammanställt uppgifter om Närkes odling och djurhållning från 1600-talet och framåt och utgör den främsta källan till en del av de föregående, svepande formuleringarna.

Hotade naturtyper och arter

Inom området finns växter, som är mer eller mindre hotade i landet. Sådana *rödlistade* arter registreras och bevakas genom ArtDatabanken (Aronsson m. fl. 1995):

- R1 = I Sverige akut hotad art
- R2 = d:o sårbar
- R3 = d:o sällsynt
- R4 = d:o hänsynskrävande

För att underlätta värderingen av naturområden har utformats listor också över arter, som utan att vara rödlistade i landet, markerar ett högt naturvärde, *naturvärdearter* (Hallingbäck 1995, 1996, Hallingbäck & Aronsson 1998,) resp. *signalarter* (Norén m. fl. 1995)

- N = naturvärdeart
- S3 = mycket bra signalart
- S2 = bra signalart
- S1 = mindre bra signalart

Inom området 1971-1999 funna rödlist-,
naturvärde- och signalarter

R2

Grynig gelélav *Collema subflaccidum*
Skärelav *Schismatomma pericleum*
Grå larvklubba *Cordyceps entomorrhiza*
Vågticka *Oligoporus undosus*
Tårkragskivling *Stropharia albocrenulata*

R3

Nordlig svampklubba *Cordyceps longisegmentis*

R4

Asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum*
Skuggorangelav *Caloplaca lucifuga*
Kornig nållav *Chaenotheca chlorella*
Brun nållav *C. phaeocephala*
Aspgelélav *Collema subnigrescens*
Dallerskål *Ascotremella faginea*
Rökfingersvamp *Clavaria fumosa*
Kandelabersvamp *Clavicornia pyxidata*
Cinnoberspindling *Cortinarius cinnabarinus*
Doftrödhätting *Entoloma ameides*
Lutvaxskivling *Hygrocybe nitrata*
Scharlakansvaxskivling *H. punicea*
Luddicka *Inonotus tomentosus*
Vit vedfingersvamp *Lentaria epichnoa*
Stor aspticka *Phellinus populicola*
Fläckticka *Sceletocutis nivea*
Nötkråka
Spillkråka

N

Grå vårtlav *Acrocordia gemmata*
Pricklav *Arthonia punctiformis*
Vinfläck *A. vinosa*
Lönnav *Bacidia rubella*
Gulpudrad spiklav *Calicium adpersum*
Sotlav *Cyphelium inquinans*
Skinnlav *Leptogium saturninum*
Lunglav *Lobaria pulmonaria*
Stuplav *Nephroma bellum*
Klotterlav *Opegrapha varia*
Gul porlav *Pertusaria flavida*
Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*
Blekspik *Sclerophora nivea*
Purpuricka *Ceriporia purpurea*
Poppelticka *Ceriporiopsis aneirina*
Strålticka *C. mucida*
Lundspindling *Cortinarius nemorensis*
Hasselticka *Dichomitus campestris*
Läderskål *Encoelia furfuracea*
Blodticka *Gloeoporus taxicola*
Trollhand *Hypocreopsis lichenoides*
Hasselsopp *Leccinum pseudoscabrum*
Barkticka *Oxyporus corticola* s. lat.
Ekticka *Phellinus robustus*

Kantarellmussling *Plicaturopsis crispa*
Hårig jordtunga *Trichoglossum hirsutum*
Svavelmusseron *Tricholoma sulphureum*

S3

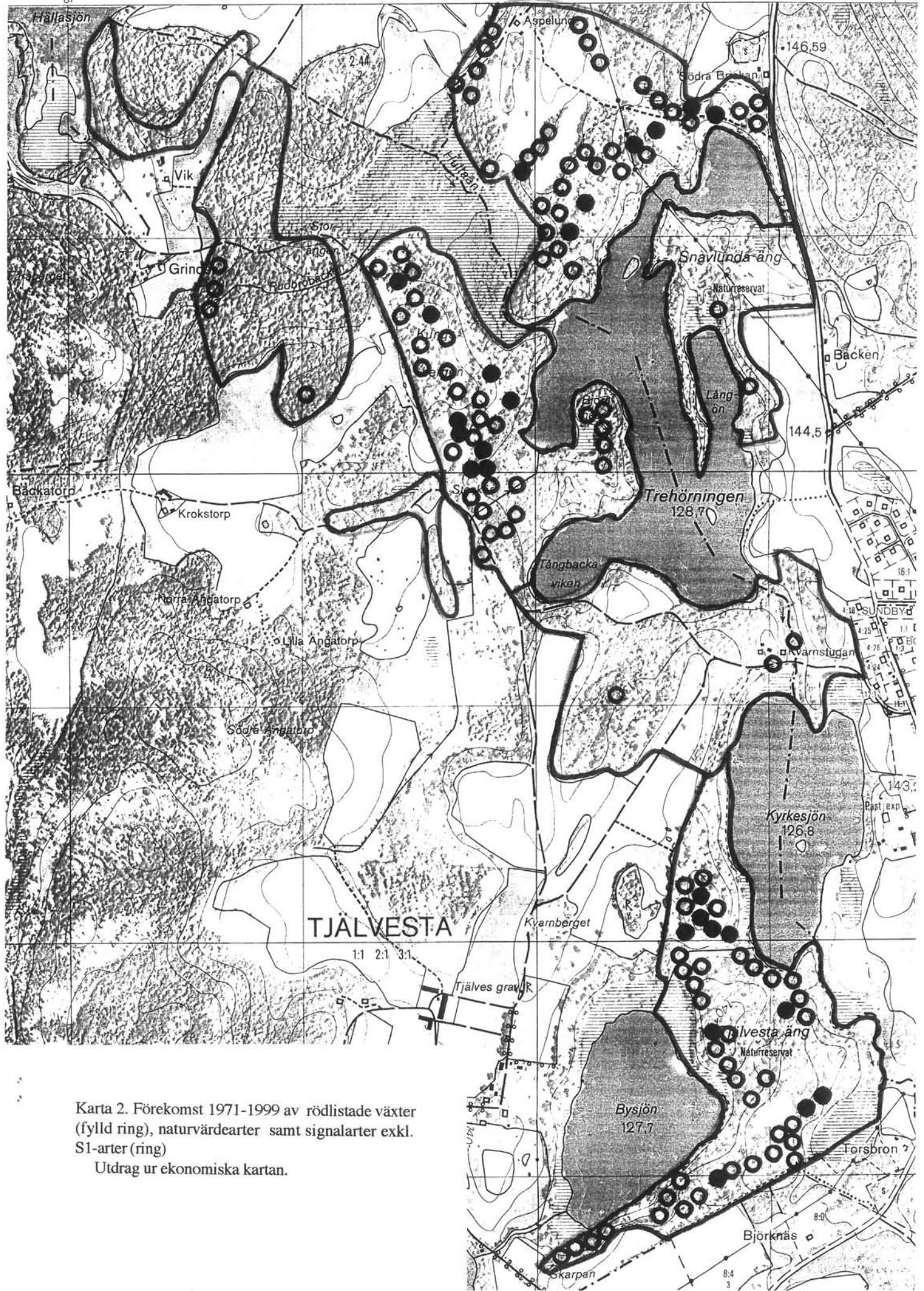
Trolldruva *Actaea spicata*
Låsbräken *Botrychium lunaria*
Tandrot *Cardamine bulbifera*
Lundbräsma *C. impatiens*
Vårärt *Lathyrus vernus*
Strutbräken *Matteuccia struthiopteris*
Storrams *Polygonatum multiflorum*
Kärrbräken *Thelypteris palustris*
Underviol *Viola mirabilis*
Blodsopp *Boletus luridiformis*
Fjällig jordtunga *Geoglossum fallax*
Slemjordtunga *G. glutinosum*

S2

Desmeknopp *Adoxa moschatellina*
Missne *Calla palustris*
Bäckbräsma *Cardamine amara*
Rankstarr *Carex elongata*
Gullpudra *Chrysosplenium alternifolium*
Kärrfibbla *Crepis paludosa*
Blek puderskivling *Cystolepiota seminuda*
Gul vaxskivling *Hygrocybe chlorophana*
Blodvaxskivling *H. coccinea*
Toppvaxskivling *H. conica*
Grå vaxskivling *H. irrigata*
Broskvaxskivling *H. laeta*
Kantarellvaxskivling *H. lepida*
Mönjevaxskivling *H. miniata*
Spetsvaxskivling *H. persistens*
Ängsvaxskivling *H. pratensis*
Papegojvaxskivling *H. psittacina*
Honungsvaxskivling *H. reidi*
Syrlig fjällskivling *Lepiota cristata*
Gulflockig fjällskivling *L. ventriosospora*

S1

Blåsippa *Anemone hepatica*
Jungfru Marie nycklar *Dactylorhiza maculata* ssp.
maculata
Ornbär *Paris quadrifolia*
Guldlockmossa *Homalothecium sericeum*
Krusig ulota *Ulotia crispa*
Skriftlav *Graphis scripta*
Grynig blåslav *Hypogymnia farinacea*

Karta 2. Förekomst 1971-1999 av rödlistade växter (fylld ring), naturvärdearter samt signalarter exkl. S1-arter (ring)
 Utdrag ur ekonomiska kartan.

Naturvårdsönskemål

Av den natur- och kulturhistoriska sammanfattningen framgår, att vi i floran i dagens igenväxande eller betade ekhagar ser *levande kulturminnen, formade av århundradens kultur, anpassade till just den här geografiska platsens ekologiska förutsättningar*. De kan fortleva endast genom fortsatt vård av gammaldags typ, d. v. s. genom bete i kombination med ev. röjning och/eller gallring.

Snavlundaområdet främsta naturvärden är knutna till landskapsbildande jordarters betessvål samt äldre träd, främst till de storgrova ekarna och ädla lövträden, samt förekomsten av kryptogamer och insekter på dessa, på marken och på död ved.

Genom trädens nedbrytning har de äldsta ekarna börjat producera mycket värdefull, nu för tiden allt mer sällsynt förekommande mulm, där många insektsarter har sin enda överlevnadsgaranti.

För områdets fortsatta utveckling är det önskvärt att vård sker. I princip bör ekens dubbla kronomfång friställas och bete fortsätta generellt i ekområdena. Härigenom kan solljuset nå fram till trädet och gynna de mest hotade insekter. Skötseln måste i hög grad inriktas på ekbestånden efter önskemål från entomologerna (jfr Jansson 1997).

Särskilt värdefullt är, att gamla träd av alla arter tillåts utvecklas fritt samt, att förekomsten av torrakor och stam- och grenlågor i alla grovlekar uppmuntras. Därmed kan bla kryptogamernas sällsyntaste och mest hotade arter få en fristad där.

Särskilt hassel bör sparas och tillåtas sluta sig i täta grupper där den inte påverkar instrålningen mot ekarna.

6 Områdesbeskrivning

(Karta 3)

Här anges för varje delområde, under rubriken *Övriga, anmärkningsvärda arter*, ett urval av i Närke ekologiskt och kulturhistoriskt intressanta arter.

A

Tjälvesta äng med betade, landskapsbildande sandavlagringar och strandkärr. Här ryms åtskilliga stora aspar (bho=215, 215, 213, 194, 191, 168), lönnar (bho=218, 200), vårtbjörkar (bho=179), askar och hasselbuskar. En del askar, hassel och gamla ekar står uppe i odlingsrösen. Unga ekar har utgallrats våren 1999 till förmån för kvarstående häggar, sälgar och rönnar m. m.

I lundartade avsnitt växer bl. a. lungört och i kall- och strandkärr missne, bunkestarr och rankstarr m. m.

Ute i de betade delarna hittar man bl. a. slätterfibbla, sommarfibbla och brudbröd.

I de sandiga sluttningarna finns ett gryt och överallt små block av ler- eller sandsten.

Utöver allmänna samt nedan angivna arter har ett 70-tal i Sverige icke fullt allmänna svamparter setts i delområdet (se bilaga).

R2

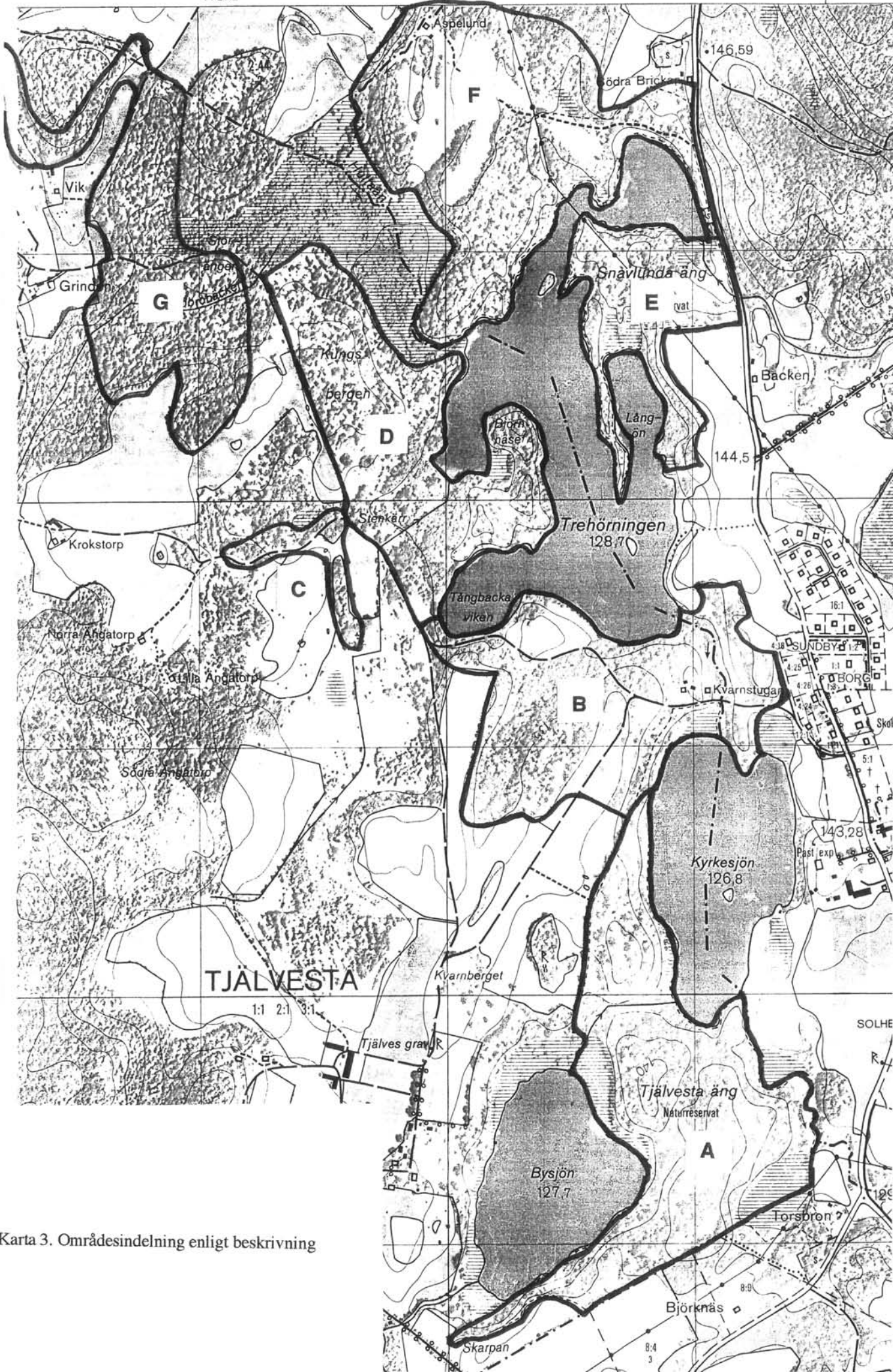
Skärelav *Schismatomma pericleum*
Grå larvklubba *Cordyceps entomorrhiza*

R4

Asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum*
Aspigelélav *Collema subnigrescens*
Kandelabersvamp *Clavicornia pyxidata*
Doftrödhätting *Entoloma ameides*
Lutvaxskivling *Hygrocybe nitrata*
Scharlakansvaxskivling *H. punicea*
Stor aspticka *Phellinus populicola*
Fläckticka *Sclerotium nivea*

N

Grå vårtlav *Acrocordia gemmata*
Lönnlav *Bacidia rubella*
Sotlav *Cyphelium inquinans*
Lunglav *Lobaria pulmonaria*
Stuplav *Nephroma bellum*
Klotterlav *Opegrapha varia*
Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*
Blekspik *Sclerophora nivea*
Purpurticka *Ceriporia purpurea*
Hasselticka *Dichomitus campestris*
Läderskål *Encoelia furfuracea*
Bloticka *Gloeoporus taxicola*
Barkicka *Oxyporus corticola* s. lat.
Gulmjölkig storskål *Peziza succosa*
Kantarellmussling *Plicaturopis crispa*

Karta 3. Områdesindelning enligt beskrivning

S3

Trolldruva *Actaea spicata*
 Låsbräken *Botrychium lunaria*
 Lundbräsmå *Cardamine impatiens*
 Strutbräken *Matteuccia struthiopteris*
 Storråms *Polygonatum multiflorum*
 Lind *Tilia cordata*
 Blodsopp *Boletus luridiformis*
 Fjällig jordtunga *Geoglossum fallax*
 Slemjordtunga *G. glutinosum*

S2

Desmeknopp *Adoxa moschatellina*
 Missne *Calla palustris*
 Rankstarr *Carex elongata*
 Gullpudra *Chrysosplenium alternifolium*
 Lundarv *Stellaria nemorum* coll.
 Gul vaxskivling *Hygrocybe chlorophana*
 Blodvaxskivling *H. coccinea*
 Toppvaxskivling *H. conica*
 Grå vaxskivling *H. irrigata*
 Broskvaxskivling *H. laeta*
 Kantarellvaxskivling *H. lepida*
 Mönjevaxskivling *H. miniata*
 Papegojvaxskivling *H. psittacina*

S1

Blåsippa *Anemone hepatica*
 Jungfru Marie nycklar *Dactylorhiza maculata* ssp. *maculata*
 Ormbär *Paris quadrifolia*
 Guldlockmossa *Homalothecium sericeum*
 Krusig ulota *Ulota crispa*

Övriga, anmärkningsvärda arter:

Blåsuga *Ajuga pyramidalis*
 Källdaggkåpa *Alchemilla glomerulans*
 Baksippa *Anemone pulsatilla* ssp. *pulsatilla*
 Ormrot *Bistorta vivipara*
 Backstarr *Carex ericetorum* coll.
 Hassel *Corylus avellana*
 Klasefibbla *Crepis praemorsa*
 Brudbröd *Filipendula vulgaris*
 Ask *Fraxinus excelsior*
 Tidig fältgentiana *Gentianella campestris* var. *suecica*
 Solvända *Helianthemum nummularium* coll.
 Ängshavre *Helictotrichon pratense*
 Slätterfibbla *Hypochoeris maculata*
 Sommarfibbla *Leontodon hispidus*
 Hässlebrodd *Milium effusum*
 Grönvit nattviol *Platanthera chlorantha*
 Gullviva *Primula veris*
 Lungört *Pulmonaria obscura*
 Rödkämpar *Plantago media*
 Backsmörblomma *Ranunculus polyanthemos* coll.
 Bergmynta *Satureja vulgaris*

Svinrot *Scorzonera humilis*
 Vanlig rödblåra *Silene dioica* var. *dioica*
 Gullklöver *Trifolium aureum*
 Smörbollar *Trollius europaea*
 Olvon *Viburnum opulus*
 Stor hättmossa *Orthotrichum lyellii*
 Fläcklav *Arthonia radiata*
 Eklav *Bacidia globulosa*
Lecania cyrtella
 Aspkanlav *Lecanora populicola*
 Ljuskantad sköldlav *Melanelia subargentifera*
 Porlav *Pertusaria pertusa*
 Spatelbrosklav *Ramalina pollinaria*
Rinodina exigua

B

Omväxlande landskap med öppna, betade kullar och lundartade, obetade lundar. SV Kvarnstugan pryds slutningarna längs en dal av en tämligen tät hassellund med stora aspar och granar samt några unga ekar. Odlingsrösen ses på flera håll liksom mindre block av ler- eller sandsten.

Vid Kvarnstugan flyter bäcken mellan Trehörningen och Kyrkesjön. I dess omgivningar frodas en vacker våtmarksflora.

N

Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*

S3

Trolldruva *Actaea spicata*
 Strutbräken *Matteuccia struthiopteris*

S1

Blåsippa *Anemone hepatica*
 Ormbär *Paris quadrifolia*
 Krusig ulota *Ulota crispa*

Övriga, anmärkningsvärda arter:

Blåsuga *Ajuga pyramidalis*
 Baksippa *Anemone pulsatilla* ssp. *pulsatilla*
 Vanlig sandtrav *Cardaminopsis arenosa* ssp. *arenosa*
 Hassel *Corylus avellana*
 Ask *Fraxinus excelsior*
 Hässlebrodd *Milium effusum*
 Gullviva *Primula veris*
 Vanlig rödblåra *Silene dioica* var. *dioica*
 Stinksyska *Stachys sylvatica*
 Stor hättmossa *Orthotrichum lyellii*

C

SV Stenkärr löper en obetad dunge ut i en björk- och ekplanterad träda. Här växer ett par stora ekar samt hassel.

Utöver allmänna samt nedan angivna arter har nio i Sverige icke fullt allmänna svamparter setts i delområdet (se bilaga).

S1

Blåsippa *Anemone hepatica*

Övriga, anmärkningsvärda arter:

Blåsuga *Ajuga pyramidalis*

Hassel *Corylus avellana*

Hässlebrodd *Milium effusum*

D

Kungsbergen, Stenkärr. Omfattande och omväxlande, delvis betat område på stora sandkullar intill sjön Trehörningen. De obetade, tätvuxna lundarna i Ö. delen har en rik flora av lungört, underviol, blåsippa, vårärt, hässlebrodd, lundstarr m. m. Betade avsnitt i V. delen hyser en värdefull flora av kulturberoende arter som ex.-vis svinrot, svartkämpar, brudbröd, sommarfibbla, stagg och slättegubbe. Härtill kommer bl. a. en rad beteskrävande svampar. I ett alkärr växer missne och ängsruta. Tallörten finns i en lövrik krönlund med svagt bete. Där kan man också se två gryt under blocken.

Området är 1999 hårt gallrat med lågor av jättebjörkar, ek, hassel och asp.

Vid Stenkärr finns ett ockraförande dike och ett alkärr med bl. a. vattenlågor.

Stora träd och buskar står på många ställen, bl. a. asp, vårtbjörk, rönn, gran och hassel. Stora ekar finns flera. Den i betets S. del fristående jätteeken hyser bl. a. 34 arter av lavar på stam och grenar.

Utöver allmänna samt nedan angivna arter har ett 70-tal i Sverige icke fullt allmänna svamparter setts i delområdet (se bilaga).

R2

Grynig gelélav *Collema subflaccidum*

Skärelav *Schismatomma pericleum*

Tårkragskivling *Stropharia albocrenulata*

R4

Skuggoranglav *Caloplaca lucifuga*

Kornig nållav *Chaenotheca chlorella*

Brun nållav *C. phaeocephala*

Cinnoberspindling *Cortinarius cinnabarinus*

Lutvaxskivling *Hygrocybe nitrata*

Luddticka *Inonotus tomentosus*

9

N

Grå vårtlav *Acrocordia gemmata*

Pricklav *Arthonia punctiformis*

Vinfläck *A. vinosa*

Gulpudrad spiklav *Calicium adpersum*

Skinnlav *Leptogium saturninum*

Lunglav *Lobaria pulmonaria*

Gul porlav *Pertusaria flavida*

Kyrkogårdsrav *Pleurosticta acetabulum*

Poppelticka *Ceriporiopsis aneirina*

Strålticka *C. mucida*

Hasselticka *Dichomitus campestris*

Läderskål *Encoelia furfuracea*

Hasselsopp *Leccinum pseudoscabrum*

Ekticka *Phellinus robustus*

Kantarellmussling *Plicaturopsis crispa*

Svavelmusseron *Tricholoma sulphureum*

S3

Trolldruva *Actaea spicata*

Vårärt *Lathyrus vernus*

Underviol *Viola mirabilis*

S2

Missne *Calla palustris*

Rankstarr *Carex elongata*

Gullpudra *Chrysosplenium alternifolium*

Gul vaxskivling *Hygrocybe chlorophana*

Toppvaxskivling *H. conica*

Grå vaxskivling *H. irrigata*

Mönjevaxskivling *H. miniata*

Spetsvaxskivling *H. persistens*

Ängsvaxskivling *H. pratensis*

Gulflockig fjällskivling *Lepiota ventriosospora*

S1

Blåsippa *Anemone hepatica*

Ormbär *Paris quadrifolia*

Krusig ulota *Ulotia crispa*

Skriftlav *Graphis scripta*

Grynig blåslav *Hypogymnia farinacea*

Övriga, anmärkningsvärda arter:

Blåsuga *Ajuga pyramidalis*

Backsippa *Anemone pulsatilla* ssp. *pulsatilla*

Slättegubbe *Arnica montana*

Ormrot *Bistorta vivipara*

Lundstarr *Carex montana*

Hassel *Corylus avellana*

Brudbröd *Filipendula vulgaris*

Ängshavre *Helictotrichon pratense*

Sommarfibbla *Leontodon hispidus*

Hässlebrodd *Milium effusum*

Tallört *Monotropa hypopitys*

Stagg *Nardus stricta*

Grönvit nattviol *Platanthera chlorantha*

Gullviva *Primula veris*

Sötkörbsbär *Prunus avium*

Lungört *Pulmonaria obscura*

Knölsmörblomma *Ranunculus bulbosus*
 Backsmörblomma *R. polyanthemos* coll.
 Svinrot *Scorzonera humilis*
 Vanlig rödblåra *Silene dioica* var. *dioica*
 Ängsruta *Thalictrum flavum*
 Smörbollor *Trollius europaea*
 Bäckveronika *Veronica beccabunga*
 Skogsvicker *Vicia sylvatica*
 Stor hättmossa *Orthotrichum lyellii*
 Fläcklav *Arthonia radiata*
 Dropplav *Cliostomum griffithii*
 Al-lav *Lecanora carpinea*
 Ljuskantad sköldlav *Melanelia subargentifera*
Microcalicium disseminatum
 Sköldfiltlav *Peltigera horizontalis*
Rinodina exigua

E

Storkulligt landskap med vattenkontakt. Långön löper ut i Trehörningen och är våren 1999, liksom resten av reservatdelen, hårt gallrad med enstaka sparade björkar m. m. Den SÖ. stranden är en sank och därovan brant strandlund med asp, klibbal och hassel samt ett gryt i brinken. Stora lågor och torrakor av vårtbjörk ses på torrare mark medan strandkärren med klibbal och björk bjuder på en del, mest klenare, torrakor och lågor.

R4

Spillkråka

S3

Trolldruva *Actaea spicata*

S2

Gullpudra *Chrysosplenium alternifolium*

S1

Blåsippa *Anemone hepatica*

Övriga, anmärkningsvärda arter:

Blåsuga *Ajuga pyramidalis*
 Hassel *Corylus avellana*
 Ormbär *Paris quadrifolia*
 Gullviva *Primula veris*
 Sötkörbär *Prunus avium*
 Lungört *Pulmonaria obscura*
 Backsmörblomma *Ranunculus polyanthemos* coll.
 Stinksyska *Stachys sylvatica*
 Smörbollor *Trollius europaea*

F

Snavlunda äng, NV. delen. NV Trehörningen ligger ett artriakt bete mellan tungor av lövlundar. Här ses mer eller mindre övertorvade odlingsrösen med ler- eller sandstensblock på flera ställen samt en del stora lågor i lundarna, som ofta är rika på hassel.

Vid stränderna och en källmatad sluttning i NO växer bl. a. bäckveronika, kärrbräken, kärrfibbla och missne. Det källmatade avsnittet var våren 1999 kalavverkat.

I lundarna frodas bl. a. underviol, lungört och vårärt. I betessvålen växer bl. a. slåttergubbe och sommarfibbla.

SV Aspelund ansluter ett sankt kärr, nu ej inventerat.

Utöver allmänna samt nedan angivna arter har ett 80-tal i Sverige icke fullt allmänna svamparter setts i delområdet (se bilaga).

R2

Vågticka *Oligoporus undosus*

R3

Nordlig svampklubba *Cordyceps longisegmentis*

R4

Dallerskål *Ascotremella faginea*
 Rökfingersvamp *Clavaria fumosa*
 Kandelabersvamp *Clavicornia pyxidata*
 Vit vedfingersvamp *Lentaria epichnoa*
 Stor aspticka *Phellinus populicola*
 Nötkråka
 Spillkråka

N

Lundspindling *Cortinarius nemorensis*
 Hasselticka *Dichomitus campestris*
 Låderskål *Encoelia furfuracea*
 Trollhand *Hypocreopsis lichenoides*
 Hasselsopp *Leccinum pseudoscabrum*
 Barkticka *Oxyporus corticola* s. lat.
 Gulmjölkig storskål *Peziza succosa*
 Kantarellmussling *Plicaturopsis crispa*
 Hårig jordtunga *Trichoglossum hirsutum*
 Svavelmusseron *Tricholoma sulphureum*

S3

Trolldruva *Actaea spicata*
 Tandrot *Cardamine bulbifera*
 Vårärt *Lathyrus vernus*
 Strutbräken *Matteuccia struthiopteris*
 Kärrbräken *Thelypteris palustris*
 Lind *Tilia cordata*
 Underviol *Viola mirabilis*
 Fjällig jordtunga *Geoglossum fallax*
 Slemjordtunga *G. glutinosum*

S2

Missne *Calla palustris*
 Bäckbräsma *Cardamine amara*
 Rankstarr *Carex elongata*
 Gullpudra *Chrysosplenium alternifolium*
 Kärrfibbla *Crepis paludosa*
 Blek puderskvivling *Cystolepiota seminuda*

Gul vaxskivling *Hygrocybe chlorophana*
 Toppvaxskivling *H. conica*
 Grå vaxskivling *H. irrigata*
 Mönjevaxskivling *H. miniata*
 Ängsvaxskivling *H. pratensis*
 Papegojvaxskivling *H. psittacina*
 Honungsvaxskivling *H. reidi*
 Syrlig fjällskivling *Lepiota cristata*

S1

Blåsippa *Anemone hepatica*
 Ormbär *Paris quadrifolia*
 Krusig ulota *Ulotia crispa*

Övriga, anmärkningsvärda arter:

Blåsuga *Ajuga pyramidalis*
 Backsippa *A. pulsatilla* ssp. *pulsatilla*
 Slättergubbe *Arnica montana*
 Ormrot *Bistorta vivipara*
 Tandrot *Cardamine bulbifera*
 Lundstarr *Carex montana*
 Fältarv *Cerastium arvense*
 Hassel *Corylus avellana*
 Backnejlika *Dianthus deltooides*
 Ask *Fraxinus excelsior*
 Ängshavre *Helictotrichon pratense*
 Sommarfibbla *Leontodon hispidus*
 Hässlebrodd *Milium effusum*
 Tallört *Monotropa hypopitys*
 Grönvit nattviol *Platanthera chlorantha*
 Trampgröe *Poa supina*
 Gullviva *Primula veris*
 Sötkörbär *Prunus avium*
 Lungört *Pulmonaria obscura*
 Knölsmörlomma *Ranunculus bulbosus*
 Stinksyska *Stachys sylvatica*
 Smörbollar *Trollius europaea*
 Mörkt kungsljus *Verbascum nigrum*
 Bäckveronika *Veronica beccabunga*
 Skogsvicker *Vicia sylvatica*

G

Stråk med tämligen stora ekar längs krönen av de landskapsbildande sandkullarna. Yngst och flest är ekarna uppe vid Hällasjön för att SO-ut bli allt färre och större. Området är, sånär som på skogshagen N Vik, obetat och till stor del ett igenväxande, slyrikt hygge.

S3

Vårärt *Lathyrus vernus*

S2

Missne *Calla palustris*
 Bäckbräsma *Cardamine amara*
 Gullpudra *Chrysosplenium alternifolium*

S1

Blåsippa *Anemone hepatica*
 Krusig ulota *Ulotia crispa*

Övriga, anmärkningsvärda arter:

Lundstarr *Carex montana*
 Hassel *Corylus avellana*
 Ängshavre *Helictotrichon pratense*
 Hässlebrodd *Milium effusum*
 Sötkörbär *Prunus avium*
 Lungört *Pulmonaria obscura*
 Svinrot *Scorzonera humilis*
 Smörbollar *Trollius europaea*
 Svavelticka *Laetiporus sulphureus*

Artförteckning

Trivialarter har, frånsett svampfloran, i regel inte antecknats i fält. Bokstav efter artnamn anger inom vilket delområde (karta 3) arten registrerats. Uppgifter avser fynd 1998-1999 när annat ej anges.

[] = ej sökt eller funnen 1998-1999

bho= trädets brösthöjdomkrets. Avser här minsta, mätbara, måttet upp till 1,5 m. över mark

Kärlväxter

- Lönn *Acer platanoides*, A (bho=218, 200), G, F
 Trolldruva *Actaea spicata*, A, B (Öberg 1972), D, E, F
 Desmeknopp *Adoxa moschatellina*, A (SV-delen under rönn samt C-delen under ek)
 Blåsuga *Ajuga pyramidalis*, A, B, C, D, E, F
 [Källdaggkåpa *Alchemilla glomerulans*, A (Broddeson ms 1938)]
 Klibbal *Alnus glutinosa*, D (i väggen, bho=268). Täml. stora ex. vanliga längs stränderna
 Vanlig gråal *A. incana* ssp. *incana* var. *incana*, B (hasselund i dal mellan kullarna)
 Blåsippa *Anemone hepatica*, A, B, C, D, E, F, G. Flest. äv. grupper med täml. starkt fläckiga blad
 Backsippa *A. pulsatilla* ssp. *pulsatilla*, A (9 ruggar, tynande, få blommor), B (Hallin m. fl. 1995), D (7 ex. 1999, K. G. Nilsson), F (7 ex. 1999, K. G. Nilsson)
 Akleja *Aquilegia vulgaris*, B
 Rockentrav *Arabis glabra*, A
 Slättergubbe *Arnica montana*, D (20-tal i hagens S-del), F (2 ex. samt många bladrossetter i hagen)
 Vårtbjörk *Betula pendula*, A (bho=252, 200, 199, 191, 179), B (bho=330), D (bho=188, 182), E (bho=203, 203)
 Ormrot *Bistorta vivipara*, A, D, F (rikl.)
 [Låsbräken *Botrychium lunaria*, A (Broddeson ms 1938)]
 Missne *Calla palustris*, A, D, F, G
 Ängsklocka *Campanula patula*, C
 Stor blåklocka *C. persicifolia*, A, D
 Bäckbräsma *Cardamine amara*, F, G
 Tandrot *C. bulbifera*, F
 [Lundbräsma *C. impatiens*, A (Broddeson ms 1938)]
 Vanlig sandtrav *Cardaminopsis arenosa* ssp. *arenosa*, B (väggen, enst.)
 Vårstarr *Carex caryophyllea*, A, F
 Vispstarr *C. digitata*, D, E, F, G
 Bunkestarr *C. elata*, A, D (1999, K. G. Nilsson), F (1999, K. G. Nilsson)
 Rankstarr *C. elongata*, A, D (1999, K. G. Nilsson), F (1999, K. G. Nilsson),
 Backstarr *C. ericetorum* coll., A
 Grusstarr *C. hirta*, A
 Lundstarr *C. montana*, D, F, G
 Piggstarr *C. spicata*, A, D
 Blåsstarr *C. vesicaria*, C
 Kummin *Carum carvi*, F
 Fältarv *Cerastium arvense*, F
 Hassel *Corylus avellana*, A, B, C, D, E, F, G. Kraftiga gallringar och röjningar är genomförda våren 1999, varvid hasseln avverkat helt på de öppnare ängsytorna
 Kärrfibbla *Crepis paludosa*, F
 [Klasefibbla *Crepis praemorsa*, A (Broddeson ms 1938)]
 Gullpudra *Chrysosplenium alternifolium*, A, D, F, G
 Jungfru Marie nycklar *Dactylorhiza maculata* ssp. *maculata*, A
 Backnejlika *Dianthus deltoides*, F
 Bergdunört *Epilobium montanum*, D
 Ängsfräken *Equisetum pratense*, A, B, C, D, E, F, G
 Gråbinka *Erigeron acer* coll., C
 Brudbröd *Filipendula vulgaris*, A, D
 Ask *Fraxinus excelsior*, A (bho=237), B (rikl. i bäcklunden), F (unga ex., rikl.)
 Vårlök *Gagea lutea*, F
 Stormåra *Galium album*, F
 Vitmåra *G. boreale*, A, D, F
 [Tidig fältgentiana *Gentianella campestris* var. *suecica*, A (Broddeson ms 1938)]
 Vanligt midsommarblomster *Geranium sylvaticum* ssp. *sylvaticum*, A, E, F
 Nejlikrot *Geum urbanum*, A, D, F
 [Solvända *Helianthemum nummularium* coll., A (Hallin m. fl. 1995a)]
 Ängshavre *Helictotrichon pratense*, A, D, F, G
 Sibirisk björnloka *Heracleum sphondylium* ssp. *sibiricum*, A, B
 Slätterfibbla *Hypochoeris maculata*, A (hage, under ekarna nära sjön, enst.)
 Knapptåg *Juncus conglomeratus*, F
 En *Juniperus communis*, sparsamt spridd, de flesta sparade vid gallringen våren 1999
 Åkervädd *Knautia arvensis*, D
 Vårärt *Lathyrus vernus*, D, F, G
 Sommarfibbla *Leontodon hispidus*, A, D (flerst., rikl.), F
 Skogstry *Lonicera xylosteum*, D, E, F, G

- Knippfryle *Luzula campestris*, A, B, E, F, G
 Gökblomster *Lychnis flos-cuculi* coll., F
 Vanligt tjärblomster *Lychnis viscaria* ssp. *viscaria*, A (1999, K. G. Nilsson), F
 Apel *Malus domestica*, A
 Strutbräken *Matteuccia struthiopteris*, A (SV-spetsen vid stranden), B (bäcken vid Kvarnstugan), F (landsvägslänt samt aldråg)
 Skogskovall *Melampyrum sylvaticum*, A, D
 Hässlebrodd *Milium effusum*, A, B, C, D (delv. ymn.), F, G
 Tallört *Monotropa hypopitys*, D (betad lövlund, 13 ex.), F (1971, i lunden, K. G. Nilsson)
 Äkta förgätmigej *Myosotis scorpioides* var. *scorpioides*, F
 Vårförgätmigej *M. stricta*, E
 Skogsförgätmigej *M. sylvatica*, A, B (äv. enst. vitblommiga ex. ute i hagen)
 Stagg *Nardus stricta*, D
 Ormbär *Paris quadrifolia*, A, B, D, E, F
 Vanlig gran *Picea abies* ssp. *abies*, A (bho=233, 214), B (bho=245), D (bho=210, 207), F (bho=234, 227, 200)
 Svartkämpar *Plantago lanceolata*, A, D (rikl.), F
 [Rödkämpar *P. media*, A (Broddeson ms 1938, Hallin m. fl. 1995)]
 Grönvit nattviol *Platanthera chlorantha*, A (13 ex.), D (enst.), F (3 ex.)
 Trampgröe *Poa supina*, A (Broddeson ms 1938), F (1984 rikl., 1999 enst., K. G. Nilsson)
 Storrams *Polygonatum multiflorum*, A
 Getrams *P. odoratum*, D (1999, K. G. Nilsson)
 Asp *Populus tremula*, A (bho=215, 215, 213, 201, 194, 191, 168), B (bho=184 etc.), D (bho=202, 193, 185, 185, 183, 182, 167, 157, 155, 153, 153), E (bho=204 etc.), F (bho= 308, 274, 264; med reservation för att de obest. ex.-en vid landsvägen möjligen kan vara annan *Populus*-art)
 Gullviva *Primula veris*, A, B, D, E, F
 Sötkörbsbär *Prunus avium*, D, E, F (bho=179, 178, 160, 146), G
 Lungört *Pulmonaria obscura*, A, D (ymn., massvis), E, F, G
 Päron *Pyrus communis*, E (vid landsvägen)
 Ek *Quercus robur*, (enskilda träd har förtecknats, se sid. 15 - 19)
 Knölsmörlblomma *Ranunculus bulbosus*, D (1999, K. G. Nilsson), F (1999, K. G. Nilsson)
 Backsmörlblomma *R. polyanthemus* coll., A (Broddeson ms 1938, Hallin m. fl. 1995), D, E (Öberg 1972)
 Måbär *Ribes alpinum*, A (snår), D
 Krusbär *R. uva-crispa*, E (snår vid landsvägen)
 Stenbär *Rubus saxatilis*, A, E
 Sälg *Salix caprea*, A (bho=278)
 Bergmynta *Satureja vulgaris*, A (1998, K. G. Nilsson)
 Skogssäv *Scirpus sylvaticus*, D (1999, K. G. Nilsson), F (källmatad sluttning)
 Svinrot *Scorzonera humilis*, A (Broddeson ms 1938), D (delv. ymn.), G
 Vanlig rödblåra *Silene dioica* var. *dioica*, A, B, D
 Rönn *Sorbus aucuparia*, A (bho=147, 125 etc.), D (stora ex.)
 Oxel *Sorbus intermedia*, A, F
 Stinksyska *Stachys sylvatica*, B, E, F
 Lundarv *Stellaria nemorum* coll., A (1998, K. G. Nilsson)
 Ängsruta *Thalictrum flavum*, D
 Kärrbräken *Thelypteris palustris*, F
 Backskärvfrö *Thlaspi caerulescens* coll., A, B, F
 Lind *Tiliacordata*, F (bho=320, en av tre stammar, 250)
 Gullklöver *Trifolium aureum*, A (1998, K. G. Nilsson)
 Smörbollar *Trollius europaea*, A, D, E, F, G
 Skogsalm *Ulmus glabra* ssp. *glabra*, unga träd flerst., inga stora ex. sedda
 Äkta flädervänderot *Valeriana sambucifolia* ssp. *sambucifolia*, A, D (1999, K. G. Nilsson), F
 Mörkt kungsljus *Verbascum nigrum*, F
 Bäckveronika *Veronica beccabunga*, D (1999, K. G. Nilsson), F
 Olvon *Viburnum opulus*, A
 Häckvicker *Vicia sepium* coll., A, D
 Skogsvicker *V. sylvatica*, D, F
 Ängsviol *Viola canina*, D, F (1999, K. G. Nilsson)
 Underviol *V. mirabilis*, D (rikl.), F
- Mossor**
 Stor näckmossa *Fontinalis antipyretica*, B (Kvarnstugan, bäcken)
 Guldlockmossa *Homalothecium sericeum*, A
 Asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum*, A
 Stor hättemossa *Orthotrichum lyellii*, A (S-sluttningen av N. kullen, lönn, asp och ask), B (Kvarnstugan, ask), D (asp, unga ex.)
 Krusig ulota *Ulota crispa*, A (äv. på ung ekstam diam.= 10 cm), B, D, F, G
- Lavar**
 Grå vårtlav *Acrocordia gemmata*, A, D
 Allélav *Anaptychia ciliaris*, D
 Pricklav *Arthonia punctiformis*, D
 Fläcklav *A. radiata*, A, D
 Vinfläck *A. vinosa*, D
Arthopyrenia punctiformis, A
 Eklav *Bacidia globulosa*, A
 Lönnlav *B. rubella*, A
 Smågrynig knopplav *Biatora efflorescens*, A
 Manlav *Bryoria fuscescens*, A, D
 Mjölilig skivlav *Buellia griseovirens*, D

Gulpudrad spiklav *Calicium adpersum*, D
C. salicinum, A, D
 Grön spiklav *C. viride*, A, D
 Vaxorangelav *Caloplacacarina*, A, D
 Skuggorangelav *C. lucifuga*, D
 Ägglav *Candelariella vitellina*, D
 Kornig nållav *Chaenotheca chlorella*, D
 Brun nållav *C. phaeocephala*, D
 Grå nållav *C. trichialis*, A, D
 Dropplav *Cliostomum griffithii*, D
 Grynig gelélav *Collema subflaccidum*, D
 Aspgelélav *C. subnigrescens*, A
 Sotlav *Cyphelium inquinans*, A
 Skriftlav *Graphis scripta*, D
 Blodplättlav *Haematomma ochroleucum*, D
 Grynig blåslav *Hypogymnia farinacea*, D
 Pukstocklav *H. tubulosa*, D
Lecania cyrtella, A
 Al-lav *Lecanora carpinea*, D
L. hagenii, A, D
 Aspkantlav *L. populicola*, A
 Skinnlav *Leptogium saturninum*, D
 Lunglav *Lobaria pulmonaria*, A (asp, lönn, ask 5 träd), D (asp, 5 träd)
 Ljuskantad sköldlav *Melanelia subargentifera*, A, D
Microcalicium disseminatum, D
 Stuplav *Nephroma bellum*, A
 Grynig örnlav *Ochrolechia androgyna*, D
 Klotterlav *Opegrapha varia*, A
 Filtlav *Peltigera canina*, A, D
 Sköldfiltlav *P. horizontalis*, D
 Krusig filtlav *P. rufescens*, D
 Gul porlav *Pertusaria flavida*, D
 Tunn porlav *P. leioplaca*, A, D
 Porlav *P. pertusa*, A
 Rosettlav *Physcia aipolia*, D
 Kyrkogårdslav *Pleurosticta acetabulum*, A, B, D
 Spatelbrosklav *Ramalina pollinaria*, A
Rinodina exigua, A, D
R. pyrina, D
 Skärelav *Schismatomma pericleum*, A, D
 Blekspik *Sclerophora nivea*, A
 Skägglav *Usnea filipendula*, A, D
 Granlav *Vulpicida pinastris*, A

Svampar

Fynd 1971 - 1998 har förtecknats i *bilaga 1*.
 Tillägg, kommentarer:

(1998, K. G. Nilsson)
 Strävskeinn *Hyphoderma puberum*, F (Det. K. Hjortstam)

(1999, L. Löfgren):
 Korkmussling *Daedalea quercina*, G
 Svavelticka *Laetiporus sulphureus*, F (äv. på gammalt sötkörsbärsträd), G (på ek vid Hällavik NV Vik)

14

(1999, K. G. Nilsson):

Fjädergrynn *Granulocystis flabelliradiata*, F (Det. K. Hjortstam)

Skorpknotterskeinn *Hyphodontia crustosa*, F (Det. K. Hjortstam)

Ochropsora aariae, D

Synchtrium anemones, D

Trachyspora intrusta, D

Ustilago scorzonerae, D

Djur (ej inventerat)

Landmolluskfaunan har inventerats utan fynd av rödlistarter (Waldén 1996)

Bäver, E, F, färsk gnag i båda områdena

Häger, häckning (Rosenberg & Hallin 1983)

Nötkråka, F (1 ex. 98-08-20)

Spillkråka, E - F, 1 ex. 98-08-20 resp. 99-05-19

Ekträdförteckning

(Karta 4)

Undersökningen och presentationen av ekarna har skett enligt rubrikerna i efterföljande trädförteckning, här kursiverade:

*Presentationen av varje ekträd (= varje rad i förteckningen) inleds med en sammanfattande bedömning genom ett tecken, som är en kombination av trädets och ståndortens viktigaste egenskaper, brösthöjdomkretsen (*bho* = ålder) och ev. igenväxning (*läge/exponering*). Syftet med denna grafiska sammanfattning är, att, utan djupdykning i detaljer, ge en snabb överblick över trädets och beståndens status.

Trädets brösthöjdomkrets (*bho*) är en funktion av åldern och kan i många fall i kombination med trädets *exponering* (*läge/exp*), vilken beror på vården eller bristen på vård, vara nog för en översiktlig naturvårdsbedömning. Ekbeståndens utveckling måste planeras på århundradens sikt och innehålla träd i olika åldrar och vårdas i någon form. Många rödlistade insekters viktigaste förutsättning, gamla träd med mulm, exponerade för solen är en bristvara i dagens landskap (Jansson 1997). Ju äldre och mer exponerade ekar - desto värdefullare bestånd!

Förkortningar mm förklaras nedan:

**Bho / Läge/exp*

	Bho	
	- 399 cm	400 - cm
Ring = <i>exponerat - skuggat</i>		
Fylld cirkel = <i>igenväxt- slutet</i>		

**Nr* = Enskilt trädets nr enligt förteckning nedan (karta 4)

* *Bho* = minsta omkrets upp till 1, 5 m över mark.

För citerade, äldre uppgifter, vanligen tagna 1,3 och/eller 1,5 m över mark, väljs i förekommande fall det minsta av flera angivna mått

**Träd*

levande = stående, levande träd

död = stående, dött träd (torraka)

**Låga*

0-5 år = liggande, dött träd, uppskattad lågaålder mindre än ca 5 år

6-år = d:o, mer än ca 5 år

**Mulmstadium* har angetts efter principerna hos Jansson (1997, dess bilaga 1) men har under fältarbetet endast ofullständigt kunnat registreras.

5 cm = ekstammens mulmhål ca 5 cm stora

15 cm = d:o ca 15 cm

30 cm = d:o ca 30 cm

mark = mulmhål stort, når mark

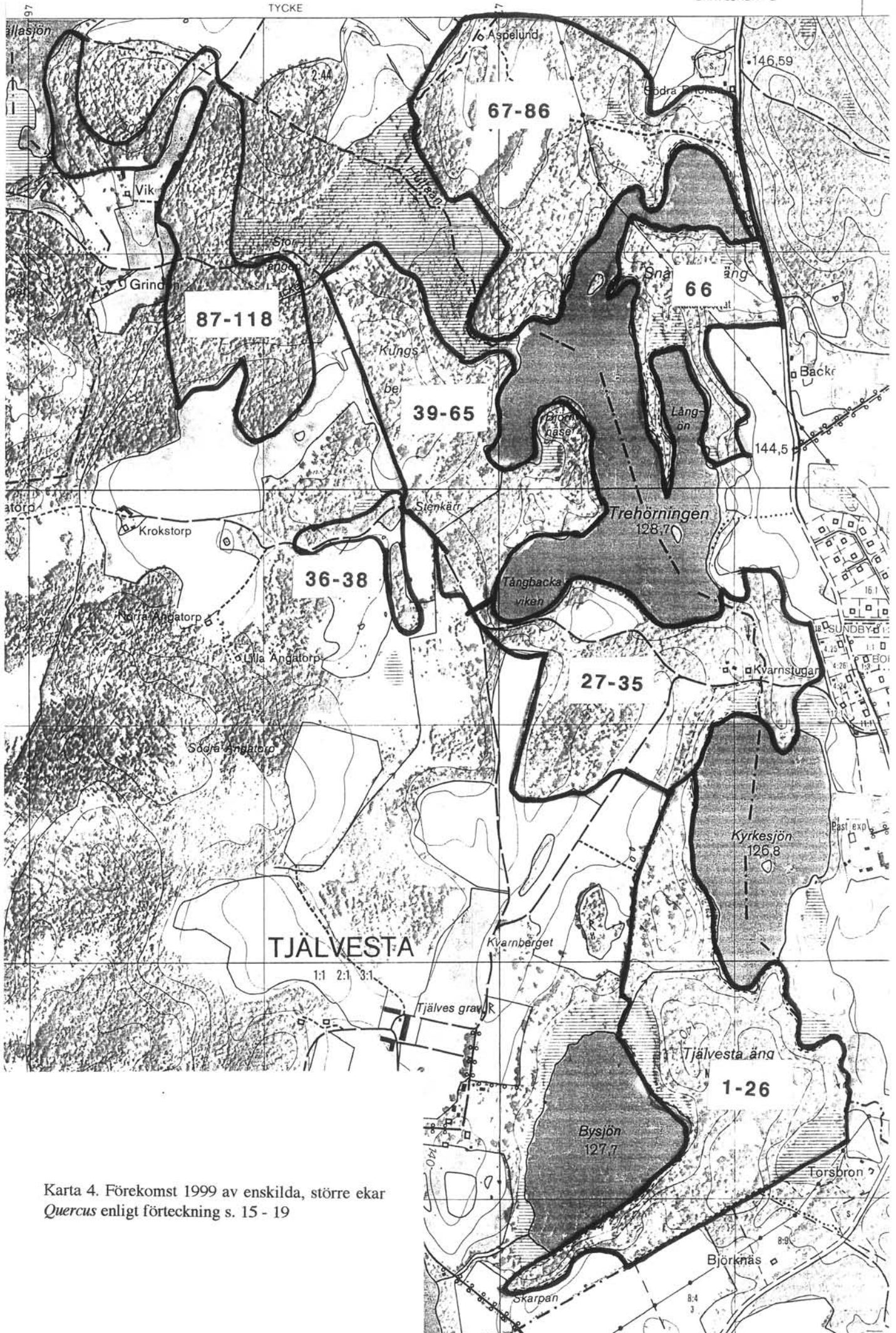
**Läge/exponering*

Exp[onerat] = inga eller få buskar och träd finns inom dubbla krondiametern, ekstammen skuggas inte

Skugg[at] = buskar och träd finns sparsamt, ekstammen skuggas något

I[gen]väx[ni]ng = buskar och träd finns tämligen rikligt, ekstammen skuggas mycket

Slut[et] = kringstående buskar och träd skuggar ekstammen helt

Karta 4. Förekomst 1999 av enskilda, större ekar *Quercus* enligt förteckning s. 15 - 19

2004-06-30 18FS 2004:68	Länsstyrelsens i Örebro län lokala trafikföreskrifter om hastighetsbegränsning på väg 51 inom Kumla kommun; 10 kap 3 § första stycket 2 och 1 § andra stycket 11 trafikförordningen (1998:1276)	Lokala trafikföreskrifter
2004-06-30 18FS 2004:69	Länsstyrelsens i Örebro län lokala trafikföreskrifter om hastighetsbegränsning på väg 51.01 inom Kumla kommun; 10 kap 3 § första stycket 2 och 1 § andra stycket 11 trafikförordningen (1998:1276)	Lokala trafikföreskrifter
2004-07-08 18FS 2004:71	Länsstyrelsens i Örebro län lokala trafikföreskrifter om cirkulationsplats på väg 51 inom Kumla kommun; 10 kap 3 § första stycket 2 och 1 § andra stycket 4 trafikförordningen (1998:1276)	Lokala trafikföreskrifter
2004-07-08 18FS 2004:73	Länsstyrelsens i Örebro län lokala trafikföreskrifter om hastighetsbegränsning på väg 744 inom Örebro kommun; 10 kap 3 § första stycket 2 samt 1 § andra stycket 11 trafikförordningen (1998:1276)	Lokala trafikföreskrifter
2004-08-11 18FS 2004:76	Länsstyrelsens i Örebro län lokala trafikföreskrifter om hastighetsbegränsning på väg 646 vid Ekeby inom Kumla kommun; 10 kap 3 § första stycket 2 och 1 § andra stycket 11 trafikförordningen (1998:1276)	Lokala trafikföreskrifter
2004-08-11 18FS 2004:77	Länsstyrelsens i Örebro län lokala trafikföreskrifter om stopplikt på väg 647 vid Ekeby inom Kumla kommun; 10 kap 3 § första stycket 2 och 1 § andra stycket 8 trafikförordningen (1998:1276)	Lokala trafikföreskrifter
2004-08-11 18FS 2004:78	Länsstyrelsens i Örebro län lokala trafikföreskrifter om hastighetsbegränsning på väg 827 vid Axbergshammar inom Örebro kommun; 10 kap 3 § första stycket 2 och 1 § andra stycket 11 trafikförordningen (1998:1276)	Lokala trafikföreskrifter
2004-08-11 18FS 2004:79	Länsstyrelsens i Örebro län lokala trafikföreskrifter om hastighetsbegränsning på väg 51 vid Örsta inom Kumla kommun; 10 kap 3 § första stycket 2 och 1 § andra stycket 11 trafikförordningen (1998:1276)	Lokala trafikföreskrifter

Snavlunda: Tjälvesta - Snavlunda. *Quercus* 1999 / L Löfgren

Nr	Bho	Träd		Låga		Mullstadium				Läge / exponering			
		lev	död	0-5 år	6-år	5 cm	15 cm	30 cm	mark	exp	skugg	i-väx	slut
1	293	*								*			
2	473	*								*			
3	289	*									*		
4	336	*									*		
5	389	*									*		
6	322	*								*			
7	233	*								*			
8	396	*									*		
9	388	*								*			
10	261	*										*	
11	299	*								*			
12	290	*										*	
13	242	*										*	
14	199	*								*			
15	231	*									*		
16	259	*									*		
17	179	*									*		
18	195	*									*		
19	246	*								*			
20	301	*							*				
21	342	*								*			
22	245	*									*		
23	237	*									*		
24	207	*									*		
25	187	*									*		
26	312	*								*			
27	237	*										*	
28	230	*										*	
29	276	*										*	
30	268	*								*			
31	341	*								*			
32	296	*								*			
33	316	*								*			
34	425	*									*		
35	263	*								*			
36	377	*									*		
37	380	*										*	
38	268	*								*			
39	545	*						*		*			
40	320	*								*			
41	256	*								*			
42	299	*								*			
43	240	*								*			
44	444	*						*		*			
45	218	*						*			*		

Snavlunda: Tjälvesta - Snavlunda. *Quercus* 1999 / L Löfgren

Nr	Bho	Träd		Låga		Mullstadium			Läge / exponering				
		lev	död	0-5 år	6- år	5 cm	15 cm	30 cm	mark	exp	skugg	i-väx	slut
46	217	*								*			
47	194	*									*		
48	200	*								*			
49	214	*								*			
50	198	*								*			
51	246	*								*			
52	267	*								*			
53	262	*								*			
54	377	*							*	*			
55	236	*								*			
56	269	*								*			
57	173	*								*			
58	213	*								*			
59	220	*									*		
60	230	*										*	
61	228	*											*
62	175	*											*
63	349	*								*			
64	568	*							*	*			
65	454	*							*		*		
66	177	*										*	
67	559	*					*			*			
68	255	*									*		
69	334	*								*			
70	349	*								*			
71	266	*									*		
72	292	*									*		
73	350	*								*			
74	186	*								*			
75	283	*								*			
76	208	*									*		
77	252	*									*		
78	209	*								*			
79	242	*								*			
80	210	*									*		
81	231	*								*			
82	288	*									*		
83	250	*										*	
84	381	*										*	
85	209	*								*			
86	223	*							*			*	
87	294	*										*	
88	312	*								*			
89	353	*								*			
90	452	*								*			

Källor och litteratur

- Broddeson, E. ms 1917-50: (Botaniska anteckningar från Närke). Örebro läns museum PS 246.
- Ekblad, C. ms 1967: Tjälvesta äng, T 95, besiktningsprotokoll. Statens naturvårdsverk. Kopia hos Länsstyrelsen i Örebro län, miljöenheten.
- Aronsson, M. m. fl. 1995: *Rödlistade växter i Sverige 1995*. Uppsala
- Bergsten, K. E. 1943: Isälvsfält kring norra Vättern. Fysisk-geografiska studier. *Meddelande från Lunds universitets Geografiska Institution, Avhandlingar VII*. Lund.
- Ekholm-Pehrsson, E. m. fl. 1984: Naturvårdsöversikt. Örebro län. *Länsstyrelsen i Örebro län*. Örebro.
- Ekholm, E. & Hallin, G. 1980: Översiktlig naturinventering av Askersunds kommun (utom Tiveden). *Länsstyrelsen i Örebro län. Publikation 1980:3*. Örebro.
- Erdmann, A. 1889: Beskrifning till kartbladet Askersund. *Sveriges Geologiska Undersökning Aa 84*. Stockholm.
- Führ, P. O. m. fl. 1993: Odlingslandskapet i Örebro län. Åtgärds- och bevarandeprogram. *Länsstyrelsen i Örebro län. Miljöenheten. Publikation 1993:2*. Örebro.
- Gezelius, G. [1783]: Beskrifning öfver Ekebergs gård i Nerike. *HushållningsJournal, okt. 1783*. Stockholm.
- [Gumaelius, G. W.] 1846: *Berättelse om landthushållningens närvarande tillstånd i Örebro län samt de förbättringar, som i alla delar deraf blifvit gjorda under de sist förflutna tio åren*. Örebro.
- Hallin, G. m. fl. 1995: Inventering av Ängs- och hagmarker i Örebro län. Södra delen. *Länsstyrelsen i Örebro län. Miljöenheten. Publikation 1995: 14*. Örebro.
- Hallingbäck, T. 1995: Ekologisk katalog över lavar. *SNV Rapport 4411*. Uppsala.
- Hallingbäck, T. 1996: Ekologisk katalog över mossor. *SNV Rapport 4558*. Uppsala.
- Hallingbäck, T. & Aronsson, G. (red.) 1998: *Ekologisk katalog över storsvampar och myxomyceter. Andra, reviderade och utökade upplagan*. Uppsala.
- Hannerberg, D. 1941: Närkes landsbygd 1600-1820. Folkmängd och befolkningsrörelse, åkerbruk och spannmålsproduktion. *Närke. Studier över landskapets natur och odling. III*. Örebro.
- Hannerberg, D. 1948: Närkes boskapsbestånd på 1620- och 1630-talen med en undersökning av källvärdet hos landskapets boskapslängder. *Göteborgs högskolas årsskrift LIV. 1948:1*. Göteborg.
- Hannerberg, D. 1971: *Svenskt agrarsamhälle under 1200 år. Gård och åker. Skörd och boskap*. Stockholm.
- Hellgren, M. 1985: Arbetsstyrkan vid Segersjö gård 1581-1601. *Uppsats i historia VT 1985. Högskolan i Örebro*. Stencil. Örebro.
- Holmbäck, Å. & Wessén, E. 1962: Magnus Erikssons Landslag i nusvensk tolkning...*Skrifter utgivna av Institutet för rättshistorisk forskning...Serien 1. Rättshistoriskt bibliotek. Sjätte bandet*. Stockholm.
- Jansson, N. 1997: Vedskalbaggsfaunan i två ekområden i Örebro län. Hackvad och Nalaviberg. En inventering utförd 1996 av ... *Länsstyrelsen i Örebro län, Naturvård. Publikation 1997: 22*. Örebro.
- Jansson, N. 1998: Vedskalbaggsfaunan i sex områden med gamla ädellövträd i Örebro län. En inventering utförd 1977 av... *Länsstyrelsen i Örebro län. Publikation 1998:20*. Örebro.
- Jonsson, J. V. 1902: *Örebro läns Kongl. Hushållnings-Sällskaps historia 1803-1902. Jämte en öfversikt öfver landthushållningens utveckling inom länet under samma tid. Första delen*. Örebro.
- Karlsson, T. 1998: Förteckning över svenska kärväxter. *Svensk Botanisk Tidskrift 91: 241 - 560*. Lund.
- Lundegårdh, P. H. 1984: *Berggrundskarta över Örebro län sammanställd av ... för Sveriges Geologiska Undersöknings mineralbyrå år 1984*. Uppsala.
- Lundgren, L. 1985: Bebyggelse och befolkning i Askers socken i Närke ca 1300 - 1600. *Historiska Institutionen, Uppsala universitet*. Stencil. Uppsala.
- Löv, G. 1913: *Handlingar rörande Stora Mellösa i äldre tider. Andra samlingen*. Uppsala.
- Löv, G. 1922: *Stora Mellösa i äldre tider. En bygdeskildring. I: 1-3*. Stockholm.
- Mörner, A. (1762): "Mellösa Sockn" 1762. I: *Tidskrift utgiven av St. Mellösa Hembygds- och fornminnesförening 1926: 4-5*. Örebro.
- Nerén, J. 1944: *Boka um Mälsa. Boken om Stora Mellösa [1]*. Stockholm.
- Nilsson, N. E. 1902: Beskrifning öfver Stora Mellösa socken... 1900. *Örebro läns Hushållningssällskap Kvartalsskrift 1902. Andra häftet: 29-35*. Örebro.

- Nilsson, N. E. 1904: Beskrifning öfver Askers socken... 1903. *Örebro läns Kungl. Hushållningssällskap Kvartalsskrift 1904. Fjärde häftet*: 6-8. Örebro.
- Nilsson, N. E. 1905: Till Örebro läns Kungl. Hushållningssällskaps Förvaltningsutskott. (Beskrivning över Ekeby, Gällersta och Sköllersta socknar) *Örebro läns Kungl. Hushållningssällskaps Kvartalsskrift 1905. Fjärde häftet*: 3-5. Örebro.
- Nilsson, N. E. 1907a: Beskrifning öfver Almby socken ... 1906. *Örebro läns Kungl. Hushållningssällskaps Kvartalsskrift 1907. Tredje häftet*: 21-22. Örebro.
- Nilsson, N. E. 1907b: Beskrifning öfver Glanshammars och Ringkarleby socknar ... 1906. *Örebro läns Kungl. Hushållningssällskap Kvartalsskrift 1907. Tredje häftet*: 23-25. Örebro.
- Nilsson, N. E. 1908: Ägobeskrifning öfver Lillkyrka och Götlunda socknar... 1907. *Örebro läns Hushållningssällskaps Kvartalsskrift 1908. Fjärde häftet*: 17-23. Örebro.
- Norèn, M. m. fl. 1995: *Instruktion för datainsamling vid inventering av nyckelbiotoper*. Jönköping.
- Romell, L.-G. 1966a: "Löväng" och änge i lära och liv. *Bygd och Natur 47*: 165-177. Stockholm.
- Romell, L.-G. 1966b: Röningsbruket och dess hemlighet. *Ymer XXX*. Stockholm.
- Rosenberg, K. & Hallin, G. 1983: *Närke. Värt att se i Sveriges natur. En reseguide utgiven i samarbete med Svenska Naturskyddsföreningen*: 147-157. Stockholm.
- Sandahl, J. G. 1782: Oeconomisk berättelse om Askers socken i Närke. *HushållningsJournal Augustus 1782*. Stockholm.
- Saxon, J. L. 1927: *Märkliga litterära minnen från Tjälvesta*. Askersund.
- Sernander, R. 1933: Parker och trädgårdar i det gamla Närke. *Närke. Studier över landskapets natur och odling. I*. Stockholm.
- Sernander, R. 1938: Naturskyddets ställning till frågan om hagmarkernas och lövängarnas exploatering. *Svenska Betes- och vallf. årsskrift 20*: 151-170. Stockholm.
- Sjöbeck, M. 1935: *Närke. Färdvägar och vandringsstigar utgående från statsbanorna*. Stockholm.
- Spong, B. 1961: *Vägen genom ängarna*. Stockholm.
- Waldén, B. 1952: *Stora Mellösa. En sockenbeskrivning. Utarbetad på uppdrag av kommunalfullmäktige i Stora Mellösa socken*. Örebro.
- Waldén, H. W. 1996: Landmolluskfaunan i lunder och lövängar i Närke. *Länsstyrelsen i Örebro län. Publikation 1996:26*. Örebro.
- Öberg, T. 1972: Översiktlig naturinventering av Askersunds kommun. *Länsstyrelsen i Örebro län, naturvårdsenheten*. Örebro.

Förteckning över svampar påträffade vid inventering av hagmark och ädellövskog vid Kungsbergen, Snavlunda och Tjälvesta ängar i Snavlunda socken, Askersunds kommun, Örebro län, under 1998.

Inventeringen har utförts av Lars Löfgren, Arboga, Jan Wilhelmson, Nyckelby och Karl Gustaf Nilsson, Åsbro (8 juli). Av Lars Löfgren och Karl Gustaf Nilsson (20 augusti), samt av Karl Gustaf Nilsson (19 juli, 4 och 22 oktober).

I förteckningen har även medtagits svamparter, som påträffats vid Örebro läns botaniska sälls kamps vedsvampsexkursioner i området våren 1994 och 1995, samt arter som antecknats av Karl Gustaf Nilsson vid olika besök under åren 1971 - 1997.

I förteckningens anmärkningskolumn anges årtal för senaste observation av svamparten i området. Om inte annat anges, så har arten observerats under 1998.

Nomenklaturen i förteckningen följer: Hallingbäck, T. & Aronsson, G. 1998: Ekologisk katalog över storsvampar och myxomyceter. Art-databanken, SLU, Uppsala. I andra hand, Lundqvist, N. & Persson, O. 1987: Svenska svampnamn. Stockholm. De svampar som saknas i dessa verk har försetts med auktorsnamn.

<u>Tickor:</u>	Område	A	C	D	F	Anm.
Antrodia serialis, knölticka		x			x	1995
Antrodiella hoehnelii, stråvticka				x	x	
A. semisupina, glasticka				x		
Bjerkandera adusta, svedticka		x		x	x	1994
Ceriporia purpurea, purpurticka		x				1995
Ceriporiopsis aneirina, poppelticka				x		1994
C. mucida, strålticka				x		1995
Cerrena unicolor, slingerticka		x		x	x	
Daedalea quercina, korkmussling		x		x		
Datronia mollis, stor hjortticka		x			x	
Dichomitus campestris, hasselticka		x		x	x	
Fomes fomentarius, fnöskticka		x		x	x	
Fomitopsis pinicola, klibbticka		x			x	
Ganoderma applanatum, platticka		x		x	x	

<u>Tickor:</u> forts	Område	A	C	D	F	Anm.
Gloeophyllum odoratum, luktticka		x			x	I995
G. sepiarium, vedmussling				x		
Gloeoporus dichrous, tvåfärgsticka					x	I994
G. taxicola, blodticka		x				I995
Hapalopilus rutilans, lysticka		x		x		
Inonotus obliquus, sprängticka		x			x	I995
I. radiatus, alticka		x		x	x	
I. tomentosus, luddticka				x		
Ischnoderma benzoinum, sotticka		x				I995
Junghuhnia nitida, ockraporing		x		x	x	
Laetiporus sulphureus, svavelsticka		x		x	x	
Lenzites betulina, björkmussling					x	
Oligoporus caesius, blåtticka				x		
O. subcaesius, blek blåtticka				x	x	
O. tephroleucus, mjölkticka					x	
O. undosus, vågticka					x	conf Leif Ryvarden
Oxyporus corticola s. lat., barkticka		x			x	I995
O. populinus, lönnticka		x			x	
Phellinus conchatus, sälgticka		x			x	
P. igniarius s. lat., eldticka		x	x	x	x	
P. laevigatus, valkticka		x			x	I994
P. nigricans, svart eldticka		x		x	x	I995
P. populicola, stor aspticka		x			x	
P. punctatus, kuddticka		x		x	x	
P. robustus, ekticka				x		
P. tremulae, aspticka		x		x	x	
Piptoporus betulinus, björkticka		x		x	x	
Polyporus brumalis, vinterticka		x			x	
P. ciliatus, sommarticka			x	x		
P. varius, strumpticka		x		x		
Pycnoporus cinnabarinus, cinnoberticka					x	
Schizopora paradoxa, klyvporing		x		x	x	
Skeletocutis nivea, fläckticka		x				
Trametes hirsuta, borstticka		x			x	

<u>Tickor:</u> forts	Område	A	C	D	F	Anm.
Trametes ochracea, zonticka		x		x	x	
T. pubescens, sammetsticka				x	x	
T. versicolor, sidenticka		x				I979
<u>Skinnsvampar:</u>						
Amylostereum laevigatum, enskinn		x		x		
Basidioradulum radula, piggplätt		x				I995
Byssomerulius corium, pappersgröppa		x			x	
Chondrostereum purpureum, purpurskinn		x			x	
Coniophora olivacea, olivpulverskinn		x				I995
Corticium quercicola, ekplätt		x				I995
Cylindrobasidium laeve, mjukskinn		x			x	I995
Cytidia salicina, sälglätt		x				I995
Erythricium laetum, vinterskinn		x				I995
Hymenochaete cinnamomea, kanelskinn				x	x	
H. rubiginosa, rostöra		x		x		
H. tabacina, kantöra		x		x	x	
Peniophora incarnata, tätskinn		x				I995
P. limitata, askskinn		x				I995
Phanerochaete sanguinea, rödvedsskinn					x	
Phlebia radiata, ribbgryna					x	I994
Plicaturopsis crispa, kantarellmussling		x		x	x	
Porotheleum fimbriatum, skålporing					x	
Scytinostroma portentosum, naftalinskinn					x	
Sistotrema brinkmannii, grynljeskinn				x		
S. confluens, taggticka		x				
Steccherinum fimbriatum, franstagging		x		x	x	
Stereum hirsutum, raggskinn		x		x		
S. rugosum, styvskinn		x	x	x	x	
S. sanguinolentum, blödskinn		x				
Vuilleminia comedens, frätskinn		x	x	x	x	
Corticium roseum, rosenskinn		x				I994
Laxitextum bicolor, tvåfärgsskinn				x		I988
Merulius tremellosus, dallergröppa		x				I988
Peniophora polygonia, hålskinn		x				I994

<u>Kantareller, finger- och taggsvampar:</u>	Område	A	C	D	F	Anm.
Cantharellus cibarius, kantarell					X	
C. pallens, blek kantarell			X		X	
Clavaria fumosa, rökfingersvamp					X	
C. vermicularis, maskfingersvamp				X	X	
Clavariadelphus fistulosus, stor pipklubba					X	
C. junceus, trådpipklubba					X	I97I
Clavicornia pyxidata, kandelabersvamp	X				X	
Clavulina cinerea, grå fingersvamp					X	
C. cristata, kamfingersvamp					X	
C. rugosa, rynkig fingersvamp				X	X	
Clavulinopsis corniculata, ängsfingersvamp					X	
C. helveola, hagfingersvamp					X	
Craterellus cornucopioides, svart trumpetsvamp				X		I994
Creolophus cirrhatus, gyttrad taggsvamp					X	I994
Hydnum repandum, blek taggsvamp					X	
H. rufescens, rödgul taggsvamp			X	X	X	
Lentaria epichnoa, vit vedfingersvamp					X	
Ramariopsis kunzei var. deformis	X					I988 det. J. Nitare

Hattsvampar:

Agaricus arvensis, snöbollschampinjon	X					
A. sylvicola, knölchampinjon				X		
Amanita crocea, orange kamskivling	X					
A. fulva, brun kamskivling					X	
A. pantherina, panterflugsvamp				X	X	
A. rubescens, rodnande flugsvamp		X	X	X		
A. vaginata, grå kamskivling		X			X	
A. vaginata var. alba, vit kamskivling				X	X	
A. vaginata var. flavescens, orange kamskivling med slät fot				X		
Armillaria mellea s. str., honungsskivling	X				X	
Boletus badius, brunsopp	X	X				
B. edulis, stensopp				X		
B. luridiformis, blodsopp	X					I988
B. porosporus, falsk rutsopp					X	

<u>Hattsvampar:</u>	forts	Område	A	C	D	F	Anm.
Boletus reticulatus,	finluden stensopp		x		x	x	
B. subtomentosus,	sammetsopp				x		
Cheimonophyllum candidissimum,	kritmussling					x	
Clitocybe dealbata,	gifttrattskeivling		x				
C. fragrans,	dofttrattskeivling					x	
C. gibba,	sommartrattskeivling		x		x	x	
C. metachroa,	grå trattskeivling		x		x		
C. nebularis,	puvrad trattskeivling				x		I994
C. odora,	grön trattskeivling				x		
Clitopilus prunulus,	mjölkskeivling				x		
Collybia asema,	horngrå nagelskeivling				x		
C. butyracea,	mörk nagelskeivling				x		
C. dryophila,	blek nagelskeivling		x			x	
Coprinus micaceus,	glitterbläcksvamp				x		
Cortinarius alboviolaceus,	blekviolett spindling				x		
C. anomalus,	björkspindling		x			x	
C. cinnabarinus,	cinnoberspindling				x		u. ek
C. cinnamomeus,	kanelspindling				x		
C. lucorum,	aspspindling			x		x	
C. nemorensis,	lundspindling					x	
Crepidotus calolepis,	fjällmussling				x	x	
C. variabilis,	sidenmussling					x	
Cystoderma granulorum,	rostbrun grynskeivling				x		
C. jasonis,	gulköttig grynskeivling		x				
Cystolipiota seminuda,	blek puderskeivling					x	
Entoloma ameides,	dofttrödhätting		x				
E. asprellum,	strimnopping		x		x		
E. clypeatum,	mörkrödling				x		
E. papillatum,	knopprödhätting				x		
E. rhodopolium,	tvålrödling				x	x	
E. sericellum,	bleknopping				x		
Flammulaster limulatoides,	vårtskräling		x				
Flammulina velutipes,	vinterskeivling					x	
Galerina laevis,	ängshätting		x				
G. marginata,	giftshätting				x	x	

<u>Hattsvampar:</u>	forts	Område	A	C	D	F	Anm.
Hebeloma	crustuliniforme, tårfränskivling			x	x		
Hygrocybe	chlorophana, gul vaxskivling		x		x	x	
H.	coccinea, blodvaxskivling		x				
H.	conica, toppvaxskivling		x		x	x	
H.	irrigata, grå vaxskivling		x		x	x	
H.	laeta, broskvaxskivling		x				I97I
H.	lepida, kantarellvaxskivling		x				
H.	miniata, mönjevaxskivling		x		x	x	
H.	nitratata, lutvaxskivling		x		x		
H.	persistens, spetsvaxskivling				x		
H.	pratensis, ängsvaxskivling				x	x	
H.	psittacina, papegojvaxskivling		x			x	
H.	punicea, scharlakansvaxskivling		x				
H.	reidi, honungsvaxskivling					x	
Hygrophorus	erubescens, besk vaxskivling				x		
Hypoloma	fasciculare, svavelgul slöjskivling	x					
H.	lateritium, tegelröd slöjskivling					x	
Inocybe	geophylla, sidentråding		x			x	
I.	geophylla var. lilacina, violett sidentråding					x	
I.	rimosa, topptråding		x			x	
Laccaria	amethystina, ametistskivling				x		
L.	laccata, laxskivling		x		x		
Lactarius	camphoratus, kamferriska		x		x		
L.	fulvissimus, rävriska			x			
L.	mitissimus, brandriska				x	x	
L.	necator, svartriska					x	
L.	obscuratus, alriska				x		
L.	pyrogalus, hasselriska		x	x	x	x	
L.	quietus, ekriska		x				
L.	spinosulus, fjällriska				x	x	
L.	thejogalus, småriska		x			x	
L.	vellereus, luden vitriska				x	x	
Leccinum	pseudoscabrum, hasselsopp				x	x	
L.	rufum, aspsopp		x		x		
Lentinellus	castoreus, bävermussling		x				
Lentinus	conchatus, broskmussling					x	

<u>Hattsvampar:</u>	forts	Område	A	C	D	F	Anm.
<i>Lepiota cristata</i> ,	syrlig fjällskivling					x	
<i>L. ventriosospora</i> ,	gul flockig fjällskivling				x		
<i>Lepista nuda</i> ,	blåmusseron				x		I994
<i>Macrolepiota procera</i> ,	stolt fjällskivling				x		I994
<i>M. rhacodes</i> ,	rodnande fjällskivling				x		
<i>Marasmius epiphyllus</i> ,	dvärgbrosking	x				x	
<i>M. oreades</i> ,	nejlikbrosking	x				x	
<i>M. rotula</i> ,	hjulbrosking	x			x	x	
<i>M. scorodoni</i> ,	lökbrosking				x		
<i>Merismodes anomalus</i> ,	argusöga	x					I995
<i>Megacollybia platyphylla</i> ,	strecknagelskivling	x			x		
<i>Melanoleuca strictipes</i> ,	sommarmusseron	x				x	
<i>Micromphale perforans</i> ,	barrbrosking				x		
<i>Mycena flavoalba</i> ,	gulvit hätta	x				x	
<i>M. galericulata</i> ,	rynkhätta	x			x	x	
<i>M. inclinata</i> ,	tuvhätta					x	
<i>M. meliigena</i> ,	barkhätta	x					
<i>M. niveipes</i> ,	blek rynkhätta				x		
<i>M. polygramma</i> ,	silverhätta					x	
<i>M. pura</i> ,	rättikhätta				x	x	
<i>M. speirea</i> ,	kvisthätta	x				x	
<i>Naucoria melinoides</i> ,	blek alskräling				x		
<i>N. scolecina</i> ,	mörk alskräling	x					
<i>Panaeolus foenisecli</i> ,	slätterbroking				x		
<i>P. sphinctrinus</i> ,	gråbroking	x			x	x	
<i>Panellus serotinus</i> ,	grönmussling					x	
<i>P. stypticus</i> ,	epålettsvamp	x			x		
<i>Paxillus involutus</i> ,	pluggskivling				x	x	
<i>Pholiota alnicola</i> ,	gul flamskivling				x		
<i>P. mutabilis</i> ,	föränderlig tofsskivling	x			x		
<i>Pleurotus pulmonarius</i> ,	blek ostronmussling	x					
<i>Pluteus atricapillus</i> ,	hjortskölding	x			x	x	
<i>P. salicinus</i> ,	blågrå skölding				x		
<i>Psilocybe merdaria</i> ,	rotslätskivling				x		
<i>Psathyrella candolleana</i> ,	vitspröding	x			x		

<u>Hattsvampar:</u>	forts	Område	A	C	D	F	Anm.
Resupinatus applicatus,	strimmussling		x				asp
Russula acrifolia,	skarp svedkremla		x				u. ek
R. aeruginea,	grönkremla		x			x	
R. claroflava,	gulkremla			x		x	
R. cyanoxantha,	brokkremla		x		x	x	
R. depallens,	blek björkkremla					x	
R. foetens,	stinkkremla		x		x		
R. grata,	marsipankremla					x	x
R. heterophylla,	gaffelkremla		x		x	x	
R. integra,	mandelkremla					x	
R. lutea,	äggkremla		x		x	x	
R. nigricans,	svartkremla						x
R. risigallina,	aprikoskremla					x	
R. velenovskyi,	gulröd kremla					x	
R. vesca,	kantkremla					x	x
R. xerampelina s. str.,	sillkremla		x		x	x	
Stropharia albocrenulata,	tårkragskivling					x	I994
S. semiglobata,	gul kragskivling		x				
Tricholoma album,	rättikmusseron			x		x	
T. columbetta,	silkesmusseron		x				
T. fulvum,	fläckmusseron					x	
T. sulphureum,	svavelmusseron					x	x
Tubaria conspersa,	blek toffelskräling		x				
Xeromphalina campanella,	stubbrostnavling					x	I994

Gelesvampar:

Calocera cornea,	gullpigg					x	
Exidia cartilaginea,	broskkrös		x			x	
E. glandulosa,	vårtkrös		x			x	
E. pithya,	svartkrös		x				I994
E. truncata,	ekkrös		x			x	
Tremella encephala,	broskboll		x				I995
T. foliosa,	brunkrös		x		x	x	
T. mesenterica,	gullkrös		x				I995

<u>Buksvampar:</u>	Område	A	C	D	F	Anm.
<i>Bovista nigrescens</i> , svartnande äggsvamp		x			x	
<i>B. plumbea</i> , blygrå äggsvamp		x		x	x	
<i>Calvatia excipuliformis</i> , långskaftad röksvamp				x		
<i>Lycoperdon lividum</i> , kornig röksvamp		x				
<i>L. perlatum</i> , vårtig röksvamp			x	x	x	
<i>L. pyriforme</i> , gyttrad röksvamp		x	x	x	x	
<i>Phallus impudicus</i> s. lat., stinksvamp		x		x	x	
<i>Vascellum pratense</i> , ängsröksvamp		x				I97I
 <u>Kärnsvampar:</u>						
<i>Albertiniella polyporicola</i>		x				I994
<i>Apiocrea chrysosperma</i> , gul svampsnylting			x	x	x	
<i>Biscogniauxia repanda</i> , rönndyna		x		x	x	
<i>Cordyceps longisegmentis</i> , Nordlig svampklubba					x	
<i>C. entomorrhiza</i> , grå larvklubba		x				
<i>Diatrype bullata</i> , sälgnästing		x			x	I994
<i>D. stigma</i> s. lat., slättnästing		x			x	
<i>Epichloë typhina</i> , kolvsvamp		x				
<i>Eutypa sparsa</i> , aspnästing		x		x	x	
<i>Eutypella sorbi</i> , stornästing				x	x	
<i>Geoglossum fallax</i> , fjällig jordtunga		x			x	
<i>G. glutinosum</i> , slemjordtunga		x			x	
<i>Hypocrea gelatinosus</i> , grönpricksdyna					x	
<i>H. rufa</i> , röddyna					x	
<i>Hypocreopsis lichenoides</i> , trollhand					x	I996
<i>Hypoxylon fuscum</i> , aldyna		x		x	x	
<i>H. mammatum</i> , aspdyna					x	
<i>H. multiforme</i> , björkdyna		x		x	x	
<i>H. rubiginosum</i> , koppardyna					x	
<i>Leptosphaeria acuta</i> , nässelgömming					x	I996
<i>Melanomma pulvis-pyris</i> , krutgömming					x	
<i>Nectria cinnabarina</i> , cinnobergömming		x		x	x	
<i>N. galligena</i> , lövträdskräfta		x		x		
<i>Nectriopsis violacea</i> , lilagömming				x		
<i>Taphrina betulina</i> , björkhäxkvast					x	
<i>T. padi</i> , häggpung		x				

<u>Kärnsvampar:</u> forts	Område	A	C	D	F	Anm.
Taphrina sadebeckii, gul albuckla					X	
T. tosquinetii, grå albuckla					X	
Trichoglossum hirsutum, hårig jordtunga					X	
Xylaria hypoxylon, stubbhorn		X		X	X	
 <u>Mjöldaggssvampar:</u>						
Erysiphe cynoglossi (Wallr.) U.Braun			X		X	
E. sordida Junell		X				I996
Microsphaera alphitoides, ekmjöldagg			X			
M. vanbruntiana var. sambuci-racemosae U.Braun					X	
Sphaerotheca alchemillae, jordgubbsmjöldagg					X	
 <u>Skålsvampar:</u>						
Ascocoryne sarcoides, violett geleskål					X	
Ascotremella faginea, dallerskål					X	
Bisporella citrina, citronskål				X	X	
Bulgaria inquinans, limsvamp			X			
Calloria neglecta, nässelplätt					X	I996
Cenangium ferruginosum, tallläderskål		X				I994
Chlorociboria aeruginascens, grönskål					X	
C. aeruginosa, blek grönskål		X			X	
Ciboria caucus, hängeskål		X				I995
Cistella hymeniophila, ticksnyltskål					X	I994
Colpoma quercina, eksprickling		X		X	X	
Cudonia confusa, blek mössmurkling				X		
Encoelia fascicularis, aspskål		X			X	I994
E. furfuracea, läderskål		X		X	X	I994
Helvella bulbosa, luden skålmurkla					X	
H. stevensii, liten hattmurkla					X	
Humaria hemisphaerica, luddskål			X		X	
Hymenoscyphus fructigenus, nötskål				X	X	
Lachnum calyculiforme, hasselskål		X				I995
Leotia lubrica, slemmurkling				X	X	
Lophodermium piceae, granskytte		X				I995
L. pinastri, barrsprickling		X				I995

<u>Skålsvampar:</u>	forts	Område	A	C	D	F	Anm.
Otidea bufonia, mörkbrunt haröra						X	
O. onotica, stort haröra					X		
Patinellaria sanguinea, rödvedsskål		X					I995
Peziza michelii, gulköttig storskål					X	X	
P. repanda, flatskål						X	
P. succosa, gulmjölkig storskål						X	
Rhytisma acerinum, lönnjärfläck		X				X	
Scutellinia scutellata, ögonskål					X	X	
Tarzetta catinus, stor blekskål					X		
<u>Rost- och sotsvampar:</u>							
Coleosporium melampyri (Rebent.) Karst.				X			
Gymnosporangium cornutum, hornrost		X			X	X	
Melampsora epitea, sälgrost					X		
M. populnea, asprost		X	X	X			
Melampsoridium betulinum, björkrost					X		
Ochropsora ariae, rönnrost						X	
Puccinia coronata, kronrost						X	
P. poae-nemoralis Otth.		X			X		
P. sessilis, konvaljerost					X	X	
P. violae, violrost					X		
Pucciniastrum areolatum, häggrost		X			X		
Trachyspora intrusta, daggekåpsrost						X	I997
Tranzschelia anemones, sipprost						X	I997
Uromyces ficariae, svalörtsrost						X	
U. geranii, nävrost		X			X	X	
U. rumicis, skräpprost						X	
U. viciae-fabae (Pers.) Schroet.							
var. viciae-fabae						X	
Ustilago scabiosae, väddsot			X			X	
U. scorzonerae, svinrotssot		X	X				
U. violacea var. stellariae (Sow.) Savile		X			X	X	

Algsvampar:

Synchtrium anemones, sippvårtor

Område	A	C	D	F	Anm.
				x	I997

Imperfekta svampar:

Phragmotrichum chailletii, kotteskorv

Trichoderma viride, ärgmögel

x		x			I995
			x	x	

Slemsvampar:

Ceratiomyxa fruticulosa, slemhorn

C. fruticulosa var. poria

Fuligo septica, trollsmör

Lycogala epidendrum, vargmjök

Metatrachia vesparium, bukettullklubba

Trichia decipiens, gul ullklubba

T. varia, ullklot

Tubifera ferruginosa, bikakssvamp

x				x	
			x		
			x		
x		x			
				x	
x				x	
				x	
x		x			

Åsbro den 7 februari 1999
Karl Gustaf Nilsson
Karl Gustaf Nilsson